

Сезона 2017/2018

БЕОГРАДСКА ФИЛХАРМОНИЈА

Циклус: Вода

Диригент: **Фабрис Болон** / Conductor: **Fabrice Bollon**

Солиста: **Вишња Попов**, мецосопран / **Višnja Popov**, mezzosoprano

Петак, 3. новембар 2017. године
Задужбина Илије М. Коларца у 20 часова

www.bgf.rs

Програм:

Анатолиј Љадов

Зачарано језеро, оп. 62

Anatol Liadov

The Enchanted Lake, Op. 62

Трајање: око 6 мин.

Едвард Елгар

Морске слике за алт и оркестар, оп. 37

Edward Elgar

Sea Pictures for alto and orchestra, Op. 37

Sea Slumber Song

In haven

Sabbath Morning at Sea

Where Corals Lie

The Swimmer

Трајање: око 23 мин.

Миховил Логар

Златна рибица, свита бр. 3

Mihovil Logar

Goldfish, suite No. 3

Трајање: око 11 мин.

Сергеј Рахмањинов

Острво мртвих, оп. 29

Sergei Rachmaninoff

The Isle of the Dead, Op. 29

Трајање: око 22 мин.

Концертмајстор: Мирослав Павловић

Concertmaster: Miroslav Pavlović

Анатолиј Љадов (1855-1914), савременик *Руске петорке*, ученик Римског-Корсакова, а касније професор Прокофјева, за живота је стекао мању славу од својих колега и сународника, претходника и наследника, иако је неговао исти композициони стил, укорењен у традицијама позног руског романтизма уз назнаке импресионизма. ***Зачарано језеро*** (1909), једна од три симфонијске поеме које су осигурале да ће Љадов остати запамћен у историји руске музике, настала је пред крај његове скромне композиторске каријере, и била је једно од његових омиљених дела, које је описивао као *бајковиту слику*. То је дело које се у потпуности састоји од треперења звучних боја, које, по композиторовим речима, дочаравају *непрестано кретање унутар привидног мировања*. Иако има програмски наслов, Љадовљева поема је дело без наратива; она је замрзнута слика звезда које се лелујају на површини воде, у којој једини покрет представља *perpetuum mobile* језерских таласа.

Морске слике оп. 37 **Едварда Елгара** (1857-1934) је петоставачни циклус песама за глас и оркестар. Испрва написано за сопран, на инсистирање чувеног енглеског контраалта Кларе Бат, дело је прерађено и прилагођено распону дубљег женског гласа. Наступ Кларе Бат на премијери 1899. године изазвао је велику пажњу у Енглеској, будући да је певачица дело извела у костиму сирене, одбацивши последњи остатак викторијанског доба – корсет. И музичка јавност била је у сукобу око дела; иако се циклус изразито допао публици, критичари су Елгару замерали избор стихова, које су сматрали фриволним. Ретко извођене у поређењу са остатком Елгаровог стваралаштва, *Морске слике* баве се привлачношћу неистражених простора, а море, које је на крају 19. века још увек било велика непознаница и предмет легенди, истовремено симбол настанка живота, али и смрти, за Елгара је у исти мах било заводљиво и застрашујуће. Однос извођача, који је реализован као у непрестаној претњи да ће оркестар 'утопити' глас својом снагом, симболички представља један од доминантних топоса романтичарске мисли: слику усамљене фигуре човека, који сам стоји наспрам природе. Карактери песама у циклусу се смењују од лирске успаванке, љубавне баладе, кантате испуњене свечаним религиозним заносом, наглашено осећајне арије, и драматичног финала, а њихова музичка реализација је једнако разноврсна, крећући се од сентименталних салонских мелодија, до заоштрене експресивности у којој су приметни утицаји Штрауса и Малера. Након Елгара, многи други енглески композитори почели су да се окрећу ка мору као извору инспирације: за *Морским сликама* уследиле су *Песме о мору* Чарлса Стенфорда, *Море* Френка Брица, и, најпознатија од свих, *Морска симфонија* Ралфа Вона Вилијамса.

Целовечерњи балет **Миховила Логара** (1902-1998), ***Златна рибица*** (1950), премијерно је изведен 1953. године у Народном позоришту, под управом Оскара Данона. Сиже балета преузет је из познате, истоимене народне бајке која опомиње на опасности људске похлепе, а за коју је Александар Пушкин веровао да, иако је познају сви словенски народи, заправо јужнословенског порекла. Будући да је Логар сместио радњу у рибарско село у Истри, музику красе, поред доминантног импресионистичког звука, и елементи хрватске приморске фолклорне песме, који јој дају посебан колорит. Трећа свита, са поднасловом *Морнарска*, у малом приказује све главне карактеристике Логаровог стваралаштва послератног периода: разиграни и сложени ритам,

полетни темпо, живописна сазвучја, апсолутно владање широко изражајном оркестарском палетом и мајсторство сликања инструменталним бојама. Вибрантан и животан звук ове свите подсећа нас на познату Логареву мисао, *сва музика је певање*.

Симфонијска поема ***Острво мртвих*** (1908) **Сергеја Рахмањинова** (1873-1943) блистав је пример последњих изданака руског романтизма на почетку двадесетог века. Инспирацију за ово дело Рахмањинов је пронашао у истоименој *слици снова* шведског симболисте Арнолда Беклина, са којом је имао прилике да се упозна приликом боравка у Паризу 1907. године. Злокобни наслов и садржај овог ликовног дела, чијих пет различитих верзија приказују усамљено камено острво настањено високим чемпресима ка коме се креће чамац са мртвачким ковчегом, оставили су снажан утисак на младог композитора. Почетак музичке транспозиције *Острва мртвих* истражује најдубљи регистар симфонијског оркестра у најтишој могућој динамици; музички ток дела неколико пута нараста до крајњих граница изражајног интензитета, и пада назад у суморну тишину. У више наврата интерполира се Рахманиновљев *мото*, који се може пронаћи у многим његовим композицијама: цитат латинске химне *Dies irae*, која се традиционално пева на реквијемској служби. Крај ове драматичне музичке пловидбе подсећа на њен почетак: у љуљајућем ритму чамца на води, један по један глас замире у потпуну тишину.

Тиса Јукић*

Следећи концерт Београдске филхармоније је у петак, **10. новембра 2017. године** у оквиру циклуса ***Пети***, у Задужбини Илије М. Коларца, са почетком у 20 часова.

Диригент: **Фабрис Болон**

Солиста: **Александар Крихел**, клавир

Р. Шуман: *Геновева*, увертира

К. Шуман: Концерт за клавир и оркестар

Ј. Брамс: Симфонија бр. 3

Поштовани претплатници, обавештавамо вас да ће пред почетак сваког концерта Београдске филхармоније, у 19:30 часова, у Музичкој галерији Коларца, музиколог Маја Чоловић-Васић држати уводно предавање о делима која су на програму те вечери.

Поштовани посетиоци, молимо вас да искључите мобилне телефоне и обавештавамо вас да је за време концерта Београдске филхармоније строго забрањено фотографисање и коришћење уређаја за видео или аудио снимање. Желимо вам пријатно вече.

Dear visitors, please turn off your mobile phones; you are also kindly reminded that taking photographs and the use of video and audio recording devices is strictly forbidden during the concerts of the Belgrade Philharmonic. We wish you a nice evening.

*У сезони 2016-17, Београдска филхармонија пружа прилику одабраним младим музиколозима да писањем програмских коментара обогате своју стручну праксу.

Фабрис Болон је у међународним музичким круговима поједнако признат на пољу опере и у домену симфонијске музике. Његов широки репертоар чине мање позната дела из 19. века (посебно француска), као и премијере савремених композиција. Рођен 1965. године, Болон је након студија дириговања на салцбуршком *Моцартеуму* у класи Николаса Арнокура и Михаела Гилена дебитовао на Фестивалу у Салцбургу диригујући оперу *Сатирикон* Бруна Мадерне.

У периоду од 1994. до 1998. године, Болон је био главни диригент Фламанског симфонијског оркестра, са којим је реализовао бројне концертне турнеје, дискографска издања и преносе на радију и телевизији. Од 1998. до 2003. године радио је као заменик музичког директора Опере у Кемницу. Гостовао је у оперским кућама у Тел Авиву, Кракову, Луцерну, Амстердаму и Немачкој државној опери у Берлину, а више пута је наступао са прослављеним оркестрима широм Европе, као што су Симфонијски оркестар Јужнонемачког радија из Штутгарта, Немачки симфонијски оркестар из Берлина, Симфонијски оркестар Берлинског радија, *Резиденц оркестар* из Хага, Луксембуршка филхармонија, Оркестар Италијанске радиотелевизије из Торина и Национални оркестар из Лиона.

Фабрис Болон је 2002. године дириговао немачку премијеру опере *Пенелопа* Габријела Форea, као и светску премијеру опере *Лавиринт* Петера фон Винтера, за коју је Шиканедер написао либрето *Чаробна фрула 2. део*, што је било прво извођење ове опере након 175 година. Болон је урадио редакцију партитуре.

Међу најзначајнијим ангажманима последњих сезона издвајамо повратак сарадњи са оркестрима Средњонемачког радија из Лајпцига, Југозападног немачког радија из Фрајбурга, Јужнонемачког радија из Штутгарта, оркестром *Концертхаус* из Берлина, Луксембуршком филхармонијом и Симфонијским оркестром из Берна, затим дириговање *Севилског берберина* са Оперском кућом из Мaстрихта, наступе са Новом јапанском филхармонијом, Филхармонијом Немачког радија из Сарбрикена и концерте у Амстердаму са Холандским симфонијским оркестром и оркестром *Брабантс*. Стални позиви за наступе по Француској, Норвешкој, Швајцарској, Шпанији, као и бројна дискографска издања и радио преноси његових концерата, допринели су томе да га сматрају једним од најзанимљивијих француских диригената. Лета 2008. године, Фабрис Болон је, такође, дириговао два концерта на Фестивалу у Салцбургу.

Фабрис Болон је музички директор Театра Фрајбург, где је извео целокупан Вагнеров оперски циклус *Прстен Нибелунга*, као и многе друге оркестарске концерте. Осим тога, Болон је недавно компоновао дело за грамофон и оркестар, који је премијерно извео Оркестар Средњонемачког радија из Лајпцига.

Фабрис Болон је три пута био кандидат за награду *Диригент године* у избору часописа *Opernwelt*, где 50 критичара номинује своје фаворите у 14 категорија. Осим Болонових личних номинација, и његова Фрајбуршка

филхармонија је три пута кандидована за најбољи оркестар, док Театар Фрајбург има једну номинацију за најбољу позоришну кућу.

Године 2013, добио је ангажман у Националној опери *Станиславски* у Москви да диригује прву поставку *Танхојзера* након 90 година. Године 2016. Болон је наступао на реномираном Међународном фестивалу *Барток* у мађарском граду Мишколцу.

Фабрис Болон је недавно номинован за награду *Грамофон* за ЦД на коме је дириговао оперу *Франческа да Римини* Рикарда Зандонаија.

Мецосопран **Вишња Попов** рођена је 1986. године у Зрењанину. Дипломирала је и стекла мастер диплому на Академији лепих уметности у Београду, у класи мр Весне Опсенице. Године 2012. уписала је специјалистичке студије соло певања на Факултету музичке уметности у Београду, у класи проф. Николе Мијаиловића. Током 2014. године, усавршавала је вокалну технику код проф. Бисерке Цвејић. Завршила је и напредну обуку у Оперском студију *Борислав Поповић* Народног позоришта у Београду у трајању од две сезоне (2013–2015).

Док је била члан Оперског студија, тумачила је улоге Фенене у Вердијевом *Набуку* 2014. године, као и Сузуки у Пучинијевој *Мадам Батерфлај* 2015. године. Исте године наступила је као солиста у Реквијему Ђузепеа Вердија на главном градском тргу у Степанакерту, у региону Нагорно-Карабах. Током 2016. године, неколико пута је наступила у улози Мадалене (у опери *Риголето*) у Македонском народном позоришту у Скопљу, учествовала је на оперском фестивалу БЕЛЕФ у Капетан Мишином здању у Београду, а са Зрењанинском филхармонијом је наступила на Тргу слободе у Зрењанину. Вишња Попов је учествовала и у Летњем програму Међународног института за вокалне уметности у Њујорку, где је сарађивала са истакнутим америчким стручњацима попут Рут Фалкон, Џоан Дорнман, Мињон Дан и Хемди Кфир.

Ове године Вишња Попов је дебитовала и у улози Олге (у опери *Евгеније Оњегин*), у Народном позоришту у Београду.

Такође, учествовала је и на бројним мајсторским курсевима оперског певања и сарађивала са Лучаном Д'Интино, Љубом Казарновскајом, Лили Илијевом, Маријаном Мијановић, Џенифер Лармор, Ђорђем Нешићем, Дарином Таковом и Робертом Скандјуцијем.